

ABSZOLÚT
**ELFELEJTETT
SZAVAK**

9-99 20 3-8
ÉVES PERC JÁTÉKOS

A JÁTÉK
TARTALMA

110 kártya
8 fakocka
1 szabályfüzet és szótár

A játék célja

Minél több játékostársunkat meggyőzni a magunk igazáról, és ezzel pontokat gyűjteni.

FONTOS! A játékba szándékosan olyan szavakat válogattunk, amelyeket egy gyerek **NEM** (de sokszor egy felnőtt sem) ismer. **NEM CIKI** nem ismerni a szavakat! **NEM** a műveltség a lényeg, hanem a **KREATIVITÁS!** A kártyákon kiemeléssel (pl. **abálás**) jelöltük a könnyebb szavakat. Ha fiatalabb játékos választ a többieknek, akkor NE azok közül, hanem a nehezebbekből válogasson!

A játék előkészítése

Vegyétek elő a kártyákat, tegyétek középre a paklit, majd osszatok mindenkinek egy kis fakockát. Vegyetek elő papírt, ceruzát, és írjátok fel a neveteket a pontozáshoz! Aki esetleg a játék során jegyzetelni, rajzolni akar, vegyen magához további papírokat és ceruzát.

A játék menete

1. A kezdőjátékos húzzon egy kártyát, és válasszon róla szabadon egy szót, közmondást, és olvassa fel a többieknek.
2. Mindenki gondolja végig gyorsan, hogy szerintem mit jelenthet az adott szó, mondás. Majd sorban haladva mondja el a vélt jelentést, írja le az adott

tárgyat, élőlényt, fogalmat minél pontosabban. Azaz nem elég annyit mondani, hogy például bútor vagy ruhadarab-e az adott dolog, hanem írjátok le pár szóban, hogy milyen, mire való, mik a fontosabb részei. Kisebb gyerekek nyugodtan készíthetnek gyors, vázlatos rajzot is!

3. Miután mindenki elmondta a meghatározását, minden játékos tegye egyszerre, háromra az elé a másik játékos elé a kis fakockáját, akinek a véleményét a legmeggyőzőbbnek tartotta. (Saját maga elé nem teheti senki a kockáját.)
4. Aki elé a legtöbb fakocka került, az máris felírhat magának **2 pontot!** Ha ugyanannyi kocka van a győztesek előtt, mindannyian írjanak 2 pontot! Ezután keressétek ki a mellékelt szótárból a szót, és nézzétek meg a jelentését!
5. Aki eltalálta meglehetősen pontosan a jelentést, az kap **1 jutalompontot!**

Példa

A **holepni** szót választod. A többiek különböző megoldásokkal rukkolnak elő:

Feri: Egy olyan cipő, aminek nagyon nagy talpa van, ezért könnyű vele a hóban lépni.

Juci: Egy porcukros sütemény.

Anna: Ez egy vékony ostyából készült finomság.

Anna és Feri Lucira szavaz, Juci Annára. Juci így 2 pontot

kap, mert rá szavaztak a legtöbben, Anna viszont kap 1 pontot, mert pontosan elmondta, mi a holepni avagy holipni. Luci nem kap pontot, mert csak azt találta el, hogy ez egy süteményféle, a meghatározása nem volt elég pontos.

6. Mindenki vegye vissza a fakockáját!
7. A következő körben a következő játékos a kezdő, ő húz lapot és választ szót!

A játék vége

Addig játsszatok, míg kedvetek van – de ha jobban szeretitek a szigorú szabályokat, akkor 3 játékos esetén 5, 4 játékos esetén 4, 5–7 játékos esetén 3, 8 játékos esetén 2 fordulót játsszatok! (Egy forduló azt jelenti, hogy minden játékos választott egyszer szót.)

Kiegészítő játékmód osztályoknak

4 önként jelentkező gyerek álljon ki a többiek elé, ők fogják megmagyarázni a szavakat. A tanár kezeli a szótárt, az osztály a szókétyákat. Az osztályból valaki húzzon egy kártyát, és olvasson fel egy szót róla! A 4 magyarázó mondja el a megfejtését, majd kézfeltartással szavazzunk, hogy kinek hiszünk! 4 kör után

számoljuk össze a pontokat, és 4 másik gyerek álljon ki a többiek elé. Addig játsszuk, amíg a kedvünk tartja!

A játékot a gimnáziumi magyar felvételik, az általános iskolai magyar tananyag és az olvasmányaim inspirálták, valamint az a régi-régi tábori játék, amelyben az Idegen szavak szótárát felcsapva kellett egy-egy szó jelentését megtippelni. Úgy éreztem, hogy a magyar nyelvnek nem is olyan régen elavult rétegei – a német-zsidó polgárság, a magyar-sváb-szlovák parasztság, a monarchia közigazgatásának és katonaságának szókincse, a 18-19. századi irodalom nyelve – mulatságos távolságba kerültek a 9-14 éves korosztály nyelvi regiszterétől, szinte idegen szavakká váltak. Ezek közé az abszolút elfelejtett szavak közé bekevertem pár hétköznapi idegen szót és egy maréknyi nyelvújítás korabeli kifejezést, amelyek nem honosodtak meg a mai nyelvben (ezeket dőlt betűvel jelöltem), és megfűszereztem pár régi, de nagyon kifejező közmondással őket. Remélem, ti is olyan jól szórakoztok játék közben, mint amennyire én élveztem a szavak és mondások gyűjtését, és egyet-egyet visszacsémésztetek a hétköznapijaitokba! Ha elfogyasztottátok mind a 880 szót és 110 mondást, nyugodtan gyűjtsetek újabbakat!

Forrásaim a teljesség igénye nélkül:

Kiss Gábor (szerk.): *Nagy magyar tájszótár*, Tinta, Budapest, 2019

Tótfalusi István: *Vademecum – Szokatlan szavak szótára*, Móra, Budapest, 1983

Tolcsvai Nagy Gábor: *Idegen szavak szótára*, Osiris, Budapest, 2007

Jiddis jövevényszavak a magyar nyelvben, összeállította Fiumei Sebestyén, 2012, <https://sites.google.com/site/jiddisjoevevenyszavak/>

O. Nagy Gábor: *Magyar szólások és közmondások*, 4. kiadás, Gondolat, Budapest, 1985

Zolnay Vilmos – Gedényi Mihály: *A régi Budapest a fattyúnyelvben*, Fekete Sas, Budapest, 1996

Pintér Jenő: *Magyar nyelvvédő könyv*, Budapest, 1938

Szécsi Ferenc: *Új magyar szavak szótára*, Universum, Budapest, é. n.

Szily Kálmán: *A magyar nyelvújítás szótára*, Budapest, 1902

és a szüleim.

Gyártja és forgalmazza a © Pozsonyi Pagony Kft., 2021

1137 Budapest, Pozsonyi út 26.

www.pagony.hu

Grafika © Bernát Barbara

Játéktervező © Győri Hanna

Nem alkalmas 3 éven aluli gyermekek részére!

Származási hely: Kína

